

Hermeneutiek is van oudsher de kunst van de uitleg, maar interpreteren en tolken doen meer dan alleen woorden uitleggen of vertalen. Zij spreken ook altijd namens een ander die niet (meer) kan spreken in de taal van de toehoorders. Wanneer hermeneutiek als spreken namens de ander wordt opgevat, blijkt dat de interpreter niet louter exegeet is, maar tevens de stem van hen die niet kunnen spreken — of dit nu de goden, de doden of de sprakelozen zijn.

Al vanaf Plato's dialogen, zo betoogt Gert-Jan van der Heiden, speelt het spreken namens de ander een belangwekkende rol in de filosofie. Vandaag de dag wint dit motief alleen maar aan belang. In gesprek met denkers als Heidegger, Derrida, Nancy en Agamben laat hij zien dat het spreken namens de ander een nieuw en ongedacht licht werpt op typisch hermeneutische thema's als dialoog, vertaling en traditie. Tevens toont hij aan dat dit spreken een grondmotief in de hedendaagse wijsbegeerte is.